

Številka zadeve: U-I-98/11-17

Datum odločbe: 26. 9. 2012

Področje: javnost osebnih podatkov o lastnikih nepremičnin

Izrek: Razveljavijo se določbe Zakona o evidentiranju nepremičnin, ki določajo javnost osebnih podatkov lastnikov iz zemljiškega katastra in katastra stavb (prvi in drugi odst. 114. člena). Člen 117 tega zakona ni v neskladju z ustavo, prav tako ne izpodbijane določbe Pravilnika o vrstah in vsebini potrdil iz zbirk geodetskih podatkov ter o načinu izkazovanja podatkov, razen tistih, ki so neveljavne že zaradi delne razveljavitve 114. člena.

Dodatno: DZ ni odgovoril, vlada je podala mnenje.

Odločitev: soglasno, brez LM.

SAMO ZA: Petrič, Deisinger, Jadek Pensa, Klampfer, Korpič-Horvat, Mozetič, Pogačar, Sovdat, Zobec.

POVZETEK ZADEVE:

Informacijska pooblaščenka je podala pobudo za presojo ustavnosti 114. člena ZEN v delu, ki določa javno objavo osebnih podatkov fizičnih oseb, ki so vpisani kot lastniki v zemljiški kataster in kataster stavb, ker zakon ni določil namena uporabe podatkov in ker gre za nesorazmeren poseg v pravico do zasebnosti. Iz enakega razloga je izpodbijala tudi določbe pravilnika, ki je predpisal, da se ti podatki navedejo na vsakomur dostopnem lastninskem listu ter potrdilih o parceli in stavbi. Dodatno je izpodbijala tudi javno dostopnost podatka o smrti lastnika, s čimer naj bi pravilnik presegel pooblastila iz zakona. Poleg tega je izpodbijala tudi 117. člen zakona, ker naj bi z uporabo nedoločnih terminov omogočil objavo podatkov na svetovnem spletu.

US je pritrdilo pobudnici glede javnosti osebnih podatkov o lastnikih, ker zakon ni določil namena njihove uporabe. Glede pravilnika je pojasnilo, da zakon določa uporabnike podatkov, zato z razveljavitvijo zakonskih določb osebni podatki (na lastninskih listih in potrdilih) ne bodo več mogli biti dostopni komurkoli, temveč samo tistim, ki imajo za dostop pooblastilo v zakonu (čemur pobudnica ni nasprotovala). Pojasnilo je tudi, da pravilnik ne prekorači zakonskih pooblastil in da je tudi navedba podatka o smrti določena z zakonom, vendar pa tudi ta podatek zaradi odločbe US ne bo več javno dostopen. Glede 117. člena pa je pojasnilo, da je strokovno dovolj razumljiv in da ne omogoča objave na svetovnem spletu, temveč le v okviru informacijske izmenjave med državnimi organi.

EKONOMSKA DIM.	1	2	3	4	5
Sodba nima ekonomske dimenzije					

DRUŽBENA DIM.	1	2	3	4	5
Pozicija sodbe in protisodbe	S				PS
ZA: vsi sodniki	1	1	1		

Javna dostopnost podatkov pomeni, da so podatki ene osebe na voljo drugim osebam, torej gre za vprašanje horizontalne pravice do zasebnosti. Sodba torej zaščiti pravico posameznika do varovanja osebnih podatkov pred drugimi posamezniki, z razlogom, da namen javne objave podatkov ni določen z zakonom. To stori z delno razveljavitvijo zakonskih členov in s pojasnilom, da v povezavi zakonom zato tudi pravilnik ne omogoča več vsakomur dostopa do podatkov. Ker pri tem obširno razloži, da ustavna pravica do varovanja podatkov ni absolutna in ker bi lahko tudi odločilo, da morata zakonodajalec oziroma vlada v pravilniku zadevo urediti bolj neposredno in nedvoumno, vendar se je zadovoljilo z interpretacijo obstoječih določb, je to **pozicija 2** (in ne 1).

Protisodba bi dopustila javnost osebnih podatkov o lastnikih, pri čemer bi sledila navedbam iz obrazložitve zakona in mnenju vlade, čeprav zakon sam ne določa namena javnosti teh podatkov. S tem bi US znižalo uveljavljeni standard varovanja zasebnih podatkov pred javnostjo in tudi nasprotovalo svoji predhodni odločbi glede evidence nepremičnin, zato bi bila to **pozicija 5**.

AVTORITARNA DIM.	1	2	3	4	5
Pozicija sodbe in protisodbe	S				PS
ZA: vsi sodniki	1	1			

US je iz zakonodajnega gradiva in odgovora vlade razbralo, da naj bi bila javna objava osebnih podatkov iz katastra utemeljena s tem, da: (i) so ti podatki potrebni za vodenje politik na več področjih; (ii) so evidence neusklajene in so podatki v katastru ažurnejših od tistih v zemljiški knjigi.

US je te razloge zavrnilo kot nezadostne za poseg v pravico do zasebnosti, saj tega ni mogoče opravičevati s težavami pri vodenju evidenc, za vodenje politik pa zadošča, da so podatki dostopni uradnim organom, ne pa vsej javnosti. Prav tako je zavrnilo argument, da so podatki javni že po zakonu o zemljiški knjigi, saj ta zakon jasno določa namen objave podatkov in ga ni mogoče razširiti še na druge evidence, o katerih ta zakon ne govori.

US je torej zavrnilo avtoritarno logiko, po kateri bi bile kakršne koli potrebe ali težave oblasti zadosten razlog za javnost osebnih podatkov, ali pa bi se določbe enega zakona lahko poljubno aplicirale tudi na situacije, ki s tem zakonom niso urejene. S tem je močno omejilo samovolj oblasti pri razlagi zakonov in določanju javnosti podatkov, zato je to **pozicija 1**.

Protisodba bi sprejela razloge in namene objave podatkov iz zakonodajnega gradiva kot zadostne, čeprav v sam zakon niso bili zapisani, kar bi dalo nosilcem oblasti veliko prostora za samovoljno ravnanje, kar bi bila **pozicija 5**.

MEDNARODNA PRAVNA VPETOST (OCENA OD 1 DO 4 ali neocenjeno-NC)		
Odločitev in sodniki ZA	2	<i>Odločba kot ponazoritev uporabi tudi nekaj primerov iz tuje ustavnosodne prakse in doktrine.</i>

NAKLONJENOST VLADI (OCENA OD 1 DO 4 ali neocenjeno - NC)		
Odločitev in sodniki ZA	1	<i>US zavrne argumente vlade in odloči v nasprotju z njimi. DZ ni odgovoril.</i>